

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 4 Korona
Fél évre . . . . . 2 Korona
Negyed évre . . . . . 1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilt-évi közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Utczáink elnevezése.

Lapunk egy barátja a múlt vasárnapi számban röviden arról emlékezett meg, hogy az irányadó körök az utcák elnevezésének kérdésével foglalkoznak.

Méltán csodálkozunk, hogy e kérdés eddig senkinek eszébe nem jutott. Azt mondhatja valaki, ennek az az oka, hogy az utcák elnevezése nélkül meg lehet élnünk. Csakhogy nagy bajjal jár ez a megélhetés, mert pl. az Uj-osztásnál a helybeli sem tudja magát tájékozni. Az Uj-osztás áll mintegy hat utcából s neve egyiknek sincs. Uj-osztás név alatt van valamennyi, s itt a nevek hiánya miatt csak nagy bajjal lehet eligazodni. Azt pedig nem tekinthetjük rendezett állapotnak, hogy tapogatózunk, vajjon a „filléres“, vagy „Seres asztalos“, avagy „kis Ferenczi“ mellett — amint ez ma szokásos — kell egyik, vagy másik utcába betérni, hogy céljunktól eljünk. Ilyen bonyolódott helyzetben vagyunk a „Nagy-Szék“-nek nevezett községrésszel is, ez is több utcából áll s mindannyi „Nagy-Szék“ név alatt szerepel, s barangolhat kedvére a tudakozó, míg a keresettet a Nagy-Széken megtalálhatja.

De többi utcáink sincsennek kellően elnevezve, ha csak rá nem fogjuk, hogy a Borda korcsma, Kis Huszka-utca, Apolda-utca, (amely ápolódának ma már ott hire sincs) stb. oly klasszikus elnevezések, hogy azoknál már jobbat előállítani lehetetlen.

A helyes elnevezés teszi hozzáférhetővé az utcát a tudakozónak, s nem elég, hogy a tizedesek legyenek csak tájékozva az utcák felől, de ehhez mindenkinek joga van, ez azonban az utcák elnevezése nélkül alig lehetséges.

Tereink elnevezése rendben van: templomtér, piacstér, vásártér helyes elnevezés, magukon hordják jellegüket, de már a „Kóbi“-falva elnevezés meg nem állhat, hiszen azon t. lakosársunknak — ki ama szép háziorkestrésztésének kezdeményezője volt s

kire az elnevezés célja — nem volt intenciója az általa nyitott háziorkestra névvel felruházni, ép azért a lakosságra nem lehet bizni az utcák elnevezését, mert gyakran ferde fogalmakra nyújtanak alkalmat.

Ma már minden rendezett községben az utca bejárójánál függ a táblácska, mely az utca nevét tartalmazza. Mi gátolja községünket, hogy hasonlóképpen cselekedjék?

Hisszük, hogy az utcák elnevezése csak rövid idő kérdése, ezt kívánja a rend, a helybeli, de különösen az idegen közönség érdeke.

Takarékpénztári közgyűlés.

E hó 18-án tartotta pénzügyintézetünk XXIV-ik ülést. A gyűlés a részvényesek élénk érdeklődése mellett folyt le.

Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, valamint az 1899-ik évi zárszámadások előterjesztésén, a mérleg megállapítása s a nyereség mikénti felosztása hozatott javaslatba. Az érdekeltek részvényesek az igazgatóság előterjesztését észrevétel nélkül elfogadták s a felügyelő bizottság és kezelő bizottság részére a szokásos felmentvényt megadták.

Az 1899. évi forgalmi kimutatás 2.160,225 frt és 91 krt tüntet fel. A mérleg számla szerint az intézetnek alaptőkéje 120,000 korona, tartalékalapja 30,000 korona, s még végeredményében a vagyoni s teheri összeg 802,367 korona 68 fillér. Részvényes van 160, ezerkétszáz részvényes. A legtöbb részvényes biróknak 58—58 részvény van kezükön.

A könyvelői állásban a közgyűlés Wimmer Béla intézeti könyvelőt, leteleit az egy évi próbaidő, állásában véglegesítette.

Elénk vitát provokált azonban Berényi László részvényes, ki az alapszabályokban óhajtott módosítást eszközölni.

Berényi részvényes irásos indítványa három pontot foglalt magában, azonban a két első szót nem érdemlő stiláris módosításról szól s inkább arra szolgált, hogy Berényi ur azokkal jóhiszeműségét affek-

tálja, míg a szeg fejére a harmadik ponttal vélt ütni, melyben javasolja, hogy módosítsák az alapszabályzat, hogy az intézeti igazgató személyes hitelt az intézetnél ne élvezzen.

Berényi nem volt tárgyilagos, a személyeskedés vádja alól fel nem menthető, állításait nem tudta igazolni, majd mikor Vigh Gyula felügyelő biz. elnök egy tartalmas beszédben bizonyította be Berényi állításainak tarthatatlanságát s oda konkludált, hogy Berényi roszhiszeműleg jár el, kompromittálni kívánván az egész pénzügyintézetet, Berényi a szentesi alapszabályokkal handabandázott s mindent a szentesi kaptafára kívánt húzni, éppen csak azt nem mondta, hogy minden mindszerinti ember tartozék ruháját ő rá szabtatni s ezen méretre csináltatni. Végül Schwarz Lipót, Jchönfeld Márton és Haasz Juda részvényesek felszólalásukkal teljesen leszállították Berényi urat a maga értékére. Erre Berényi ur — mielőtt az elnök feltette volna az indítvány feletti döntésre a kérdéseket, — eldánáta: „de már erre megugrik az iczi-piczi nyul“ s bájos dalát késedelem nélkül be is váltotta.

Az indítvány felett akkép döntött a közgyűlés, hogy Berényi részvényesnek rosszalását fejezve ki, indítványát levette napirendről s az intézet igazgatójának, ki ellen Berényi indítványának éle irányult, — bizalmat szavazott.

Egyéb tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

VEGYESEK.

— Földárverés. A tófenéki uradalmi földek tavaszi vetés alá március 3-án fognak a délelőtti órákban elárvereztetni.

Az árverésből a földel s tanyával bíró gazdák addig — míg a szegényebb osztályból van árverező — ki vannak zárva. Árverés alá kerül:

1. Kapás vetemény 90 parcella földjével;
2. Arpa alá 55 parcella 1 holdjával;
3. Kukoricaföld 26 parcella 1 holdjával; összesen 171 parcella.

A Gémes tava a víz lehuzódása után

fog kapás vetemény és kukoricza alá el árvereztetni és pedig mintegy 400 hold fog itt felparcelláztatni.

Ha ezeket pl a nyári árvíz elvonná, az esetre az árverezők pénzüket vissza fogják kapni. Itt árverezhet tetszés szerint minden lakos.

— **Bankett.** Folyó hó 17-én a helybeli „Földmivelők Köre“ főtisztelendő Keller Lajos plébános ur tiszteletére abból az alkalomból, hogy a község öt diszpolgárává választotta, bankettet rendezett. A kör tagjain kívül számosan jelentek meg a helybeli intelligenciából és a vidékről. Mintegy 100 teríték volt. A pohárköszöntők sorát a kör elnöke: Korom Gáspár nyitotta meg, éltetvén az ünnepeket. Keller Lajos a földmivelők körét éltette Geigner Lipót a nála szokásos humorral mondott sikerült köszöntőt az ünnepekre. Szóltak még ismételtén a kör elnöke s az ünnepeket, ki a kör lelkes elnökét, majd utána Mindszenti közönségét éltette. Vidám hangulat s táncz közt maradt együtt a társaság a hajnali órákig. A jó minőségű bor a vendéglősnek; az izletes ételek kiszolgálása pedig nevének érdeme.

— **Lesújtó hír.** Már napok előtt regisztrálták a fővárosi lapok, hogy közönségünk jeles szülöttje dr. Kis Sándor kegyesrendi áldozár s főgymnáziumi tanár végzetes elmebajba esett. Mi e hirt nem vettük át a lapokból, mert nem akartunk a hivatalos értesítés elé vágni s sajnáltuk volna, ha a hírrel — ha ez nem áll — kellemetlen érzéseket keltettünk volna fel egy nevezettnek rokonai mint ismerősei körében. Sajnos, ma már hivatalosan is megerősítést nyert a lesújtó hír, mely szerint fent említett tanár megőrült s az angyalföldi tébolydába vitetett s a felgyógyulásához semmi reményt nem fűznek.

Kiss Sándor 1854-ben született közönségünkben, mint tanár az ország előkelőbb gymnáziumában működött, mint: Budapest, Kolozsvár, N. Kanizsa, Veszprém stb. Az akadémia jutalomra méltónak ítélte munkáit. Költeményeit iskoláinkban is szavalják. Lapunk zárta előtt értesülünk, hogy a beteg levelet küldött a gyógyintézetből N. Becskerekre a gymnázium igazgatójának s maga jelzi, hogy egészségi állapotában egy parányi javulás állott be. Ugyancsak nővére a mindszenti ismerősökhöz azt írja, hogy bátyja, elmebaját állítólag jobban van.

— **Gyűlés.** A „Mindszenti Unsegélyző Szövetkezet“ a mai napon d. u. 2 órakor tartja rendes évi közgyűlését.

— **Hymen.** Wimmer Béla ur, a mindszenti Takarékpénztár közkedveltségnek örvendő derék könyvelője, tegnap vezette oltárhoz Csongrádon Szvoboda Jolánka kisasszonyt Szerencsét s boldogságot kívánunk.

— **A hol a vevők jubilálnak.** Mult évben ünnepeket meg Mauthner Odön, cs.

és kir. udvari szállító magkereskedése Budapesten fenállásának 25-ik évfordulóját. Az idén megjelent magárjegyzékében, mely a gazdaközönségnek egyszersmint szakavatott utmutatóul is szolgál, látható, hogy vevőinek nagyrésze mint a naponta százként beérkező elismerő és dicsérő levelek igazolják, jubilál. Nagy dolog ez most, mikor amerikai here és más alárendelt minőségű magokkal árasztják el a magyar gazdákat. Különben is általánosan ismert, hogy Mauthner Odön az egyedüli czég, melyhez föltétlen bizalommal fordulhat minden gazda és minden kertészkedő. Evtizedek óta majdnem az összes osztrák és magyar uradalmak, élén a népszerű József főherceg ő fenségével, 20—25 év óta állandóan Mauthnernél fedezik mag-szükségletüket. De nem csak a nagy uradalmak és mintagazdaságok, hanem hazánk nagy és kis gazdáinak, kertészkedőinek zöme is Mauthner világhírű üzletének állandó vevője.

— **Halálozás.** Részvétellel értesültünk közönségünk egyik nagyrabecsült és tiszteletben álló polgárának: Robicsek Sómának f. hó 22-én történt gyászos elhunytáról. A megboldogult temetése, melyen nagyszámu közönség, továbbá az „Iparosok és Kereskedők Köre“ testületileg vett részt, folyó hó 23-án ment végbe nagy részvét mellett Nyugodjék békében!

Köszönet nyilvánítás.

Ozv. Robicsek Sómáné, valamint Robicsek Mór, Büchler Gábor és családjuk ez uton mondanak őszinte köszönetet mindazoknak, kik a megboldogult szerető férjnek, fiúnak, sógornak és rokonnak temetésén megjelenésükkel a család iránt részvétüket kifejezték.

— **A helybeli Iparosok és Kereskedők Köre** folyó hó 18-án igen sikerült táncmulatságot rendezett, amely alkalommal az iparos és kereskedői osztály csakugyan bebizonyította, hogy összetartás, illetve együttes akarattal vállalatok kell hogy sikerüljenek. Erre legelső sorban hivatása is van körünkben az iparos és kereskedői osztálynak s hogy a lazulás és szétmálás bekövetkezését megakadályozza — mindenemű személyes érdekek, vagyis személyeskedések mellőzésével — a főcél elérése kell hogy szeméi előtt lebegjenek.

Hiszünk és remélünk iparosaink és kereskedőink tapintatos eljárásában s feltételezzük, hogy a közügy keresztül vitele elé mellékes ügyeket akadályul nem állítanak, legalább közreműködésükkel ezt elősegíteni nem fogják. Mert — tudjuk — hogy ennyi számmal, mint nálunk vannak az iparosok és kereskedők, még ha személyes ügyek merülnek, vagy tán merültek volna is fel, együttes akarattal a megalkotott és nemes cél felé törekvő egyesületet, illetve kört, — mint illetékes helyen érdekükben leghívebben eljáró egyedüli tényezőt, — továbbra is fenn óhajtják tartani.

Ha a lényeges dolgokra vonatkozólag a keresztül vihetés így áll, — így áll ez — természetes — annál inkább a mellékesekre is! — Csak akarat és közös megegyezés, a cél annál közelebb áll!

De áttérve a bál körüli dolgok előadására, örömmel jelezzük, hogy a bál összes bevétele volt 112 korona, ebből felülfizetés a könyvtár javára 17 korona.

Felülfizettek Wimmer Károly, Falábu Imre és Koncz Lajos 2—2 koronát, Schönfeld Dávid, Schönfeld Márton,

Schönfeld Jeremiás, Vigh Gyula, Mészáros Lajos, Polyák Rezső, Gelsy Péter, Weisz Simon és Weisz Imre 1—1 koronát. Zámbo József, Schwab Jenő, Vida Mihály Kelemen Mihály 40—40 fillért. Korom Ferencz és Kovács Imre 20—20 fillért.

Fogadják a nevezettek a jótékony-cél iránti szivességükért a bál bizottság köszönetét, valamint azon tiszt. fiatal urak is a kik mint rendezők odaadó szives közreműködésükkel ezen sikert részünkre biztosították.

A bálbizottság.

— **Vadászat háziszárnyasokra s vadakra.** Farsangi pecsenyére fájt a foguk a napokban a tanyák közt letelepedett cigányoknak. Sikerült is nekik mintegy fél-tucztat tyukot hurokra keríteni s nyakukat kitekerni, azonban a tyukhusban még sem vásott a foguk, mert a hatóság rájött a turpisságra s elfogta a tettest mielőtt a jó pecsenye amugy igazi cigánymódra elkészülhetett volna.

Póru járta hasonlóképp a vadászok is. Ugyanis néhány suhancz a vizáradtával felhasználva a nyulak szorult helyzetét, viznek szoritotta azokat s ott botokkal agyonütötték. Ezek se ettek nyulhúst, mert a nyulak tőlük elkoboztattak, s 22-én a hatóság által elárvereztettek, a vadászok ellen pedig folyóvá tétetett a törvényes eljárás.

— **A „Magyar Szó“** című politikai napilap pályafutásának első havában immár meghódította az egész magyar olvasó közönséget. Szószólója ez a lap a tiszta és valódi liberalizmusnak s kiméletlen ostorozója a liberalizmus köpenyébe bujt reakciónak. Bátor és szókimondó, megmondja az igazat fölfelé és lefelé egyaránt. Pártoktól teljesen függetlenül irányítója egyedül a legtisztább szabadelvűség. Politikai cikkeit a legfényesebb tollu publicisták, tárczáit pedig a magyar belletrisztika elismert kitünőségei írják. Vidéki és külföldi tudósítói kara révén gyors és megbízható értesüléseket közöl s minden közleményének az aktualitás, eredetiség és érdekesség ad a napibecsü dolgok közül magasan kiemelkedő értéket. Méltányolta ezt a közönség is, mely a „Magyar Szó“-ban friss, változatos, eleven tollal megírt érdekes ujságot kapott, mely ujság külső beosztásában is lerázta magáról a rég megunt sablonok nyugát. Nagy és becses erő munkájában buzdítása az a hatalmas közönség, mely mindjárt megindulása napján melléje szegődött, jeléül annak, hogy szavát megértette s az lelkében vizhangra talált. A „Magyar Szó“ előfizetési ára egész évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. A „Magyar Szó“ kiadóhivatala Budapesten, Sarkantyus-utca 3. sz. alatt van.

— **Az angol-bur háboru most érte el tetőpontját.** A mérközés színhelye immár a testvér-köztársaság: Oranje szabadállam a maroknyi bur hadak ellen. Mintha csak a thermopylei hősök legendája ujult volna föl. Nem csoda hát, ha nálunk is oly nagy az érdeklődés a délafrikai események iránt. E közérdeklődés fokozásához bizonyára hozzájárul a „Budapest“ pol. napilap is, amely francia és angol harcztéri tudósítók helyszíni följegyzései és vázlatai után

nemcsak szövegben, de képeiben is úgy szólván lépésről-lépésre követi a háboru menetét. Hetenként háromszor érdekes képet hoz a csatamezőről. De a „Budapest“ más tekintetben is megérdemli a széleskörű pártolást, amelyben immár 20 év óta részesül. Jól szerkesztett, fürgé, magyarizáló ujság, a melyben mindenki megtalálja a maga olvasnivalóját. E mellett tekintve terjedelmét, rendkívül olcsó is; egy hónapra: 2 korona, negyedévre 6 korona. Az előfizetések a „Budapest“ kiadóhivatalához Budapest, IV., Sarkarkanyus-utca 3. szám alá intézendők.

Fölmentett gyilkos.

Szenzációs esküdtszéki tárgyalás volt-e hó 19 én Szegeden, melynek lefolyását — érdekességénél fogva — az alábbiakban részletesen közöljük.

A szegedi esküdtszék febr. 19 én fölmentett egy gyermekgyilkos apát. Egy elagott erőtlén embert, a ki életének huszonhárom éves erőteljes folytatását megelőzte. A természet törvényei szerint ehhez nem volt joga; az emberi igazság értelmében a gyilkosság jogos volt.

A gyermekgyilkos apa.

Gyilkosság Mihálovics Istvánt a vádlottak padjára juttatta. Az öreg ember puskával agyonlőtte a fiát a múlt év december 26-án, vagyis Karácsony másnapján, Szent István vértanu ünnepén. A gonosz fiu le akarta gyilkolni a családot s az apa fegyvere megelőzte. Az ablakon belőtt a fiura, aki késsel kivágott feléje s a seb halálos volt.

A 23 éves fiatal ember december 28-án meghalt. De még ezt megelőzőleg közvetlen a fegyverdördülés után az öreg ember bement Battonyára s önként följelentette magát a csendőrségnek gyermekgyilkosságért. A szegedi ügyészség elfogadta a bűntény meghatározását s gyilkosság büntette miatt kérte idősb Mihálovics István vád alá helyezését. A törvényszék vád tanácsa így határozott s Mihálovics István a bűntény után 54 nappal így került ma a büntetőbíró elé.

A szenzációs tárgyalásról egyébként a következő részletes tudósításunk szól:

A vádlott a gyilkosságról.

Elnök: Mondja el vádlott hogyan történt meg a vádbeli cselekmény.

Vádlott (Megtörtén emelkedik fel, magas, szikár alakja roskodó). Tekintetes esküdt bíróság! Tudom, mit tettem; megölttem a fiamat, a kit nagyon szerettem; gyilkos lettem, aki soha nem hibáztam. Bűnös vagyok s azt hiszem ártatlanul...

A lövés így történt...

Ist a vádlott körülményesen elbeszéli a bűntény előzményeit, ama számos sérelmeket, gyalázatosságokat, a mit a megölt fiu rajta és családján elkövetett. Majd így folytatja:

Ama nap reggelén is czivódás volt... Békíteni akartam s egy nagy üveg pálinka került az asztalra... (Karácsony másnapja és névnapom volt.) Ezt megittuk. Akkor az urasághoz mentem, hogy elkérjem vadászfegyverét, mert vadászni akartam. A fegyvert megkaptam s visszaindultam a lakásom felé. Az urasági lak előtt levő eperfa alatt töltéseket csuszattam a

fegyverbe. Kettőt is... Ha utközben fogoly rebben, vagy nyul szökik föl, majd realövök... Ekkor hallom, hogy lakásomban nagy láma, sirás és jajveszékelés van. Bementem. Gyula fiam Pista öcsését torkolászta.

— Gyula fiam, mit akarsz az isten szerelmére! kiáltottam rá.

— Hallgass vén lókött, legyilkollak mindannyijotokat!

Ezt kiáltotta és az asztalfiókból hosszú és keszt kapott elő s felénk futott. Megrettentem s kifutottam a szobából. A fehérnép utánam, István benszorult s mikor az ablakhoz léptem, láttam, hogy hátán s mellén megdőfte. Bekiáltottam s ekkor felém fordult. Pista kiszaladt, ő és fejszét tett az asztalra s ordított.

— Megöllek mindannyijotokat! A szivem alig dobogott s nem láttam a könynyeimtől. Puskámat az alacsony ablakpárkányra támasztottam, (balkezem érezte a cső hidegségét) s beszóltam az ablakon, könyörögve, kéréssel, csitítva:

— Térj magadhoz fiam!

Gyula az ablakhoz ugrott s a késsel kidőfött rajta, az üvegeserép oszörömpölt a kés a szemem előtt suhant meg, hátrántorogtam, még egyet ugrottam s e pillanatban (Atyám mért adta e pillanatot) a hónom alatt szorongatott fegyver... eldördült...

Vádlott fuldokolva sir. A tárgyalási teremben minden szem könnyes. E pillanat a részvét ünnepe volt.

Elnök, mikor vádlott elcsitul, számos kérdést tesz föl, mire az öregember pontosan megfelel. Szóba kerül a megölt fiu jellege, előléte, természet, gaztettei, szülő bántása, bűnössége.

Elnök: Mondja csak vádlott, mi volt az a hamis bizonyítvány ügy?

Vádlott: Géza fiam, aki tudóvészben halt meg — óh ő igen jó gyermekem volt — gépészi oklevelet szerzet. Ezt Gyula az ő nevére meghamisította s ezzel csalta a világot. Szemére vettem neki s akkor azt mondta, ha erről említést teszek belém vágja a bicskáját...

Elnök: a lövés előtt való napon Gyula kést köszörült. Mit tud erről?

Vádlott: Azt mondta, egy legényt meg fog ölni. Vért, vért, kívánok! ezt kiáltotta.

Számos kérdés után vádlott kihallgatása véget ér. Az öreg ember megtörtén hanyatlik a vádlottak padjára s fehér keszkenőjével sirástól vörös szeméit törölgeti.

Tanuvallomások.

Elnök a tárgyalást folytatólag megkezdvén rendeli, vezessék be tanuul vádlott feleségét, idősb Mihálovics Istvánné született Sulyok Rózát,

Törődött, gyöngé, bágyadt anyóka jön be. Sójajtva néz urára, majd az elnök kérdésére kijelenti, hogy férje bűnügyében nem akar tanutételt tenni.

Most vádlott fia, ifj. Mihálovics István lép be. Géplakatos Battonyán, 21 éves Vallani akar.

Előadja, hogy mig apja a puskáért odajárt, Gyula bátyja övele cigaretta miatt összeveszett. Mikor az apja visszatért ezt rutul szidalmazta, majd ki akarta csavarni kezéből a fegyvert, de nem bírta. Erre kést kapott, az apja kifatott s ekkor ő neki — tanunak — hátába s hasába dőfött. Mikor ő bajjal kiszabadult, Gyula ordított:

— Csak gyere be vén betyár, az apád istenségét paprikássá aprítalak mindannyiótokat!

Fejszét tett az asztalra s benn dühöngött s mikor az ablakon beszólt, a késsel kivágott, mire a lövés eldördült.

Elnök: Mikor volt a lövés?

Tanu: Egy negyed 11 tájban délelőtt.

Elnök: Reggel volt már pörlekedés?

Tanu: Csak szóbeli.

Elnök: Miért jött vissza az apja, hiszen vadászni ment?

Tanu: Mert én is véle akartam menni.

Elnök: Az apja azt mondta, hogy a zajra jött vissza s magát nem is akarta magával vinni. Hogy egyeztetni ezt össze?

Tanu: Nem tudom! én az igazat mondtam.

Elnök: Hallotta-e, mikor Gyula kiáltotta a lövés előtt: Ide löj! vén gazember?

Tanu: Hallottam.

Védő: (a közbíró ellenkezése daczára számos kérdést tesz föl): Mit mondott Gyula, ha még 12 olyan legényt találna, mint ő, mit tenne akkor?

Tanu: Azt mondta, hogy akkor Rinaldónak, vagy Rózsa Sándornak menne.

Védő: Milyen ember a maga apja a családja iránt?

Tanu (hévvel): Az én apámnak e tekintetben Magyarországon ninosen párja! A hölgyhalgatóság megindultan mozgolódik. Vádlott kezeibe temeti arozát s csöndesen, hang nélkül zokog.

Védő: Milyen volt a Gyula jellege?

Tanu: Erről semmi jót sem mondhatok. Tolvaj volt, egyszer buzát lopott; apámat földönfutóvá tette, mert ő miatta mindenünnen eicsapták.

Védő: Valami hamis bizonyítványról tud-e?

Tanu: Gyula meghamisította Géza bátyám bizonyítványát a saját nevére. Apám szemrehányásokat tett ezért neki, de ő e tekintetben borzasztó volt. Azt mondta, ha kifecsegek a hamisítást, az egész családot legyilkolja.

Tanút megesketik, mire Mihálovics Rózát vádlott 15 éves leányát vezeték elő. Haloványan lép be és félénken, majd apja hoz simul s lehajolván reszkető kezére, hosszan, szeretettel és tiszteletteljesen megcsókolja. (Csönd, minden szemben könyragyog).

Tanu elmondja az esetet, de a katasztrófáról nem tud semmit. Azt megelőzőleg a rémülettől elájult a ház előtt.

Elnök: Milyen ember volt Gyula? Jó természetű?

Tanu: Dehogy! Mindig legyilkolással fenyegetett. Szerelmes leveleket íratott velem. En vonakodtam, mire megöléssel riasztgatott. A szerelmes leveleket nekem kellett kézbesíteni. És mindig szidott, óh minek nem mondott el! (Tanu sir. Vádlott föláll, leánya felé megy, majd ingadozva megáll. Zokog.)

Védő (tanuhoz): Láttá-e, hogy Gyula kergette, ütötte az apját s az édesanyját?

Tanu: Láttam. Egyszer az anyámat odáig vitte, hogy az be akart menni Battonyára csendőrkért. El is indult. Gyula késsel utánna szaladt, hogy megölje. Az volt az anyám szerencséje, hogy utközben szekérre kapott.

Védő: Mit mondott Gyula, ha még 12 olyan legényt találna, mint ő, mit tenne akkor?

Tanu: Rinaldónak menne.

A bíróság a tanut megesketi, mire Mihálovics Ilkát, vádlott 14 éves leányát vezetik be tanuul. A leány egyenest a vádlotthoz megy. Kezével magához öleli fehér fejét s hosszan megcsókolja az ajkát. A hölgyek keszkenőiket veszik elő s egy öreg esküdt arcán két öreg, fényes köny-csep gördül alá.

A leány aztán vallani akar, de szülei mondják, hogy gyöngé elméjü. Ügyész azért kívánja a kibalgatást, de vallomása érdektelen.

Még több tanu kihalgatása után a közvádlo alügyész kéri az esküdeket, hogy mondják ki a bűnöst.

A védelem.

Dr. Ballasa Armin, védő adja most elő a védelmet, amely nagy vonásokban a következő:

Ami 1899. december 26-ikán Tompán történt, azt daczára a tanuknak, most senki sem tudja szabatosan, hogy történt, miért történt? Ahogy az ügyész mondja: vádlott csak azt ősmerte be, hogy az ő kezében tartott fegyver ölte meg a fiát.

A közvádlo az ölési szándékot a fia gonoszságával akarja bizonyítani. Hogyan? Az öreg Minálovics szerette a fiát, pénzt adott neki, dolgozott helyette; kérte, pártolta és védelmezte, annak daczára, hogy a világ legelvetemültebb gyermeke volt. Hát egy ilyen szülőnél lehet azt következtetni, hogy a fia gonoszsága tette gyilkossá? Hiszen az költötte föl benne a legmérhetlenebb, leghatártalanabb szeretetet.

Most az a kérdés, fenforognak-e vádlott cselekményében azok a körülmények, a melyek a jogos önvédelem fogalmát alkotják. Itt szörnyü, borzasztó kép tárul föl a meggyarazó, bonczoló elme előtt. Mihálovics Gyulát a tanuk olyannak írják le, aki valóban Rinaldónak s Rózsa Sándornak született. Otthon heremódra élt, a családját bántalmazta, anyját gyalázta; revorverrel, késsel üldözte a családtagokat, istállóban kellett hálni, borzalmas, elviselhetetlen, sőt megörjítő helyzetet teremtett. A családnak vándorolni kellett, a fia miatt mindenütt elűldözték. És az öreg ember mikor fiának a katonáékhoz kellett mennie, mégis pénzt kért az uraságtól, hogy fia vasuton utazhassék. Hát ez az ember lehet bűnös? Ez elhatározhatta előre a lövést? Hiszen mikor a puskával hazatért, a szobában, mikor az egyik fiát torkolászta s őt késsel megrohanta, ha megakart volna ölni, akkor ölte volna meg a fiát. A lövés maga véletlen volt: a visszaugráskor a görbe ujj a ravaszba akadt, így sült el a fegyver. De egyébként a közvádlo nem is bizonyította be a lövés készakarattal törtétségét. De ha az ölést akarta is, mondjuk, hogy akarta — hát nem állandó veszedelemben forgott az egész család? Mikor a rosszszemü ember benézett az ablakon, fejsze csillogott az asztalon; a bestia kivágott; a vádlott, akinek a szeme előtt csapott le a kés, azt hihette, hogy a gyermekivel már végzett a fia, — ezért akkor, akarva és akaratlanul, szándékosan és öntudatlanul, agyonlötötte. Hát nem szolgálatot tett-e ezzel a társadalomnak? Magát, családját, gyermekeit nem jogosan védelmezte-e meg? Ezt egy hasonlattal világosítja meg: Diószegi Flórián, Saegeden öt éve elítelt fiu, meggyilkolta apját s 9 tagu családját; nos, ha az öreg Diószegi Máté a fiut előbb lelötötte volna, nem jótettet oselekedett volna.

Az esküdtektől nem kér érzelmi ítéletet, csak az igazságot. Hiszen ha az esküdtek nem bírnák a szabad mérlegelési jogot, akkor nem is ültették volna őket a bírói székbe. Meg van róla győződve, hogy az esküdtek nem szántak bitófát Mihálovicsnak; kéri mondják ki, hogy az ártatlan Mihálovics István nem bűnös.

A verdikt.

Az esküdtek a főkérdésre: Bűnös-e a vádlott abban, hogy Gyula nevü fiát szándékosan agyonlötötte, nem előre megfontolt szándékkal?

hétnél több nem,

vagyis, verdiktjük által idősb Mihálovics István vádlottat az emberölés büntetének vádjá és következményei alól fölmentették.

A bíróság visszavonul az esküdtek verdiktjének megvizsgálására. Pár perc mulva a bíróság visszatér a terembe s elnök a vádlottat bevezettetvén, felolvasta előtte a verdiktet. Mintán ez fölmentő, az elnök az ítéletet is azonnal kihirdeti, a mely szintén fölmenti a vádlottat.

Az ítéletet a hallgatóság lelkesen, hosszasan megéljenezte.

Idősb Mihálovics István.

— No, Mihálovics István — szolt vádlotthoz az elnök — megértette az ítéletet? Ont a vád alól a bíróság fölmentette. On szabad...

A galambfőhár fejü aggastyán az ellentétes érzelmek viharában még inkább megroskad. Csodálatos pszichológia. a vádlottat, a gyermekölő apát ártatlansága mintha jobban megroskasztotta volna, mint a bűn terhe. Vagy azért nyult fel akkor szikár alakja, mint fiatal cédrus, mert apavére, szülői szive, gondolatvillámai azt az édes, örületes biztatást suttogták: Ártatlan vagy! Szeretted! Életet adtál neki s életed adtad volna érte! Ártatlan vagy!

Es most, mikor elhangzott fölötötte az ítélet s a vád sötét felhőjét a fölmentő ítélet fehér kendője eloszlatta, mikor a csillag-börtönbe vetett rabot körülveszik a gyermekek, csókolja feleségét, szivére öleli a megbocsátó világ: — most a kezébe adják neki a bűnjelek között a megholt fia ruháját, amelyen sötétén megaludva, az élet egyik legnagyobb tragédiájából vörös vér kiált!

Az öregember könyei ráhullottak a ruhára. De nem bírta fogni, égette a kezét. Arcán lászott, hogy soha ezen a világon óriásibb teher nem volt a kezében.

— Vegyétek el tőlem... nem bírom tartani. — mondta — nem az ajkával — a szemével, az arcával!

Elvették tőle a véres ruhát; családja körülvette és ekkor a fölmentett ember lelke megfördött e szármalmas és rokonszenves, ez örömben uszó és feledhetetlen bánatot viselő család közelségének, szeretetének verőfényében.

A közönség előre tódult a padsorokból, a nagy tragédia könyvekben felolvadó nagyszerü fináléja ellenállhatatlan erővel húzta a család mellé. A hölgyek arca könyes volt; a férfiak sirtak; az érzéketlenek, maga a bíróság átadta magát annak a gyönyörnek, amit a férfikönyvek látása okoz.

Ah hiszen az ártalmas bűnösre, a fölmentett gyermekgyilkos apára nézve ennek a napnak a szenvedése amugy is óriásibb büntetés volt büntelen büneért, mint aminőt emberi elme irtózatost és kegyetlent valaha emberre mért! Hibázott s borzasztóan megszenvedett érte...

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.
Weisz Ignác.

Van szerencsénk a nagy érdemü közönséget értesíteni, hogy saját domaszéki homok talaju birtokunkban tenyész-tett és kintünö minőségükröl előnyösen ismert

gyümölcs és rózsafák
tavaszi elárusítását megkezdettük.

Kertészetünk felügyeletét **Dobó Antal kertész ur eszközli** és így a legmesszebbmenő felelőséget vállalunk **a fák nemesítéséért** és a kintüntetett válfajokért.

Arjegyzékkel mindszenti raktárukban mindenkinek szivesen szolgálnak, ahol a megrendeléseket felveszik és a csemetéket megérkezésük után kézhez adják, esetleg házhoz szállítják.

Tisztelettel

Lusztig Testvérek.

Meghívó.

A „Mindszenti Onsegélyző Szövetkezet“ 1900. évi február hó 25-ik napján d. u. 2 órakor Mindszenten saját helyiségében (Mihály József ur házában) 12-ik (ujra alakulás első)

rendes évi közgyűlést

tart, melyre az összes tagok ezennel meghivatnak.

Elintézendő ügyek:

1. Igazgatóság jelentése 1899. évről.
2. Számadások megvizsgálása és a felmentvény megadása iránti intézkedés.
3. A tiszta nyeresemény felosztása iránti intézkedés.
4. Pénztárnok és könyvelő tiszteletdíjai megállapítása.
5. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság ujra választása.
6. Pénztárnok és könyvelő választása iránti intézkedés.
7. Netáni indítványok.

Mindszent, 1900. február 8-án.

Gelsy Péter
igazgató.